

ידע עמדות וחסמים של רופאים ומטופלים לגבי חוק החולה הנוטה למות

ד"ר מיכאל האוזר¹, ד"ר ענבר צוקר², אילה גרבר²

¹שירותי בריאות כללית, מחוז חיפה וגליל מערבי ²המרכז להנחיות רפואיות מקדימות, משרד הבריאות

מתודולוגיה

סקר מטופלים:

- n=20,000 (היענות 12%)
- גיל 65 ומעלה
- ספטמבר-אוקטובר 2024

סקר רופאים:

- n=550 (היענות 27%)
- רופאי משפחה בקהילה
- קיץ 2022

רקע ורציונל

חוק החולה הנוטה למות התשס"ו-2005 מסדיר הבעת רצון מוקדם לגבי טיפול רפואי עתידי בסוף החיים. למרות חשיבותו, שיעור מילוי טפסי הנחיות מקדימות בישראל נמוך משמעותית בהשוואה בינלאומית:

30%

שיעור
במדינות
מערב

80K

טפסים
מופקדים

~1%

שיעור מילוי
בישראל

תוצאות

סקר רופאים:

- 85% תומכים בקיום שיח שגרתי
- 70% דיווחו על הכשרה מספקת בנושא
- חסמים עיקריים: מגבלות זמן ותגמול

סקר מטופלים:

- 25% הצהירו שמילאו הנחיות/ייפוי כוח
- מעל 90% רואים במתן הנחיות מקדימות זכות בסיסית

התנהגות בנוגע להעדפות טיפוליות:

הפרש	בריאות ירודה	בריאות טובה	פעילות
24.1%	43.5%	67.6%	כוונה למילוי הנחיות
13.9%	56.5%	70.4%	כוונה לשיחות עם משפחה
12.0%	43.5%	55.5%	כוונה לשיחות עם רופאים

מסקנות והמלצות

ממצאים מרכזיים:

המלצות אופרטיביות:

פער משמעותי בין עמדות חיוביות (<90%) לבין שיעורי ביצוע בפועל (25%)

פיתוח תכנית התערבות מובנית לשיח מקדים בקהילה

השפעה מובהקת של מצב בריאות על כוונות התנהגות

שילוב תזכורות במערכות המידע הקליניות

זיהוי חסמים מערכתיים משמעותיים ברמת הרופאים

הקצאת משאבים ייעודיים ומנגנוני תגמול לרופאים